

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет по славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

СЛ	И	Ф	0	%	0	1	2	5
----	---	---	---	---	---	---	---	---

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	3	6
---	---	---	---

Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в
дигитална среда

Преподавател: доц. д-р Наталия Христова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	10
	Курсов учебен проект	10
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Изпит	100

Анотация на учебната дисциплина:

Лекционният курс по дисциплината *Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда (ИКТОРДС)* е фокусиран върху възможностите съвременните ИКТ да се превърнат в образователен ресурс за обучението по български език и литература. От друга страна, в последното десетилетие редица научни изследвания и стратегически документи все по-категорично обосновават необходимостта от осъществяването на едно не само практико-приложно и инструментално, но и рефлексивнокритическо и креативно образование по ИКТ в средното училище. В този смисъл дисциплината *Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда (ИКТОРДС)* си поставя за цел да формира у бъдещите учители по български език и литература такива знания, умения и нагласи спрямо дигиталните технологии, които биха стимулирали формирането на техните бъдещи ученици като действително „просветени“, автономни, креативни и дигитално грамотни граждани. Курсът обглежда и спецификите на образователните дейности в епохата на конвергентни технологии и ИИ в образованието.

Предварителни изисквания:

Очаквани резултати:

Формиране на базисни компетентности по отношение възможностите за ефективно използване на съвременните информационни и комуникационни технологии за оптимизация на учебно-възпитателния процес по български език и литература и ефективно справяне с предизвикателствата на осъществяване на образователните дейности в епохата на конвергентни технологии и ИИ в образованието.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Човекът и техниката. Антропотехника и екзосоматизация	3 часа
2.	Кибернетика и конвергентни технологии	3 часа
3.	ИИ в образованието по български език и литература	3 часа
4.	Дигитални компетентности. Критическа дигитална компетентност	3 часа
5.	Дигиталните технологии в образованието по български език и литература - апликационистки и критически подходи	3 часа

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

6.	Практики на четене и писане в дигитална среда	3 часа
7.	Дълбоко внимание, хипервнимание и четене. „Разсейващи технологии” и етика на четенето	3 часа
8.	Дигитални практики на литературно писане	3 часа
9.	Читателски и критически общности в дигитална среда	3 часа
10.	Креативни дигитални практики на четене. Читателски блокове и буктрейлъри.	3 часа

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Научно есе по проблематиката, дискутирана в рамките на курса

Библиография

Основна:

Кар, Н. *Под повърхността. Как интернет влияе върху четенето, мисленето и паметта*. С., 2012.

Клайнпетер, Е. (съст.) *Усиленият човек*., НБУ, С., 2014.

Кьосев, Ал. *Караниците около четенето*. С., 2013

Хейлз, Н.К. *Как се превърнахме в постчовеци. Виртуалните тела в кибернетиката*. С., 2005.

Христова, Н. „Правата на читателя“ в образованието по литература и ученическият читателски блог. Сп. *Български език и литература*, бр. 1, 2024.
<https://azbuki.bg/uncategorized/pravata-na-chitatelya-v-obrazovanieto-po-literatura-i-uchenicheskijat-chitatelski-blog/>

Христова, Н. Дронове, алгоритми, автомати, или не-човекът, който следователно съм. В: *Нечовешкото*, бр.12, сп. Пирон, 2016 http://piron.culturecenter-su.org/wp-content/uploads/2016/10/Natalia_Hristova_Dronove_algoritmi.pdf.

Христова, Н. За една негативна фармакология на новите медии в съвременното образование. Сборник «Съвременни предизвикателства пред педагогическата наука», С., 2015.

Христова, Н. За една негативна фармакология на новите медии в съвременното литературно образование – Списание на Софийски университет за образователни изследвания, бр.2, 2014.

Христова, Н. Лингвистичен капитализъм, big data и краят на науката. Сборник с доклади от конференция с международно участие на ФСФ при СУ, 24-25 април 2015, С., 2017.

Христова, Н. За една негативна фармакология на новите медии в съвременното литературно образование. В: *Списание на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за образователни изследвания*, бр. 2. ISSN (online): 1314-8753, с. 46-51., 2014, <http://journal.e-center.uni-sofia.bg/site/anotacia/?d=76>

Христова, Н. Прекалено бързо, прекалено бавно – пре/настройване на детското поведение. В: *Пирон. Академично електронно списание за изкуства и култура*,

бр. 21 „Режими на времето”. ISSN (online): 2367-7031, 2021.
<https://piron.culturecenter-su.org/21-natalija-hristova-too-fast-too-slow/>
 Христова, Н. Елиминирание на човешкото - от кибернетиката до трансхуманизма.
 В: *Литературата*, бр. 23 „Дигиталната хуманитаристика”. София: УИ „Св.
 Климент Охридски”. ISSN (print): 1313-1451, ISSN (online): 2603-5340, с.182-207,
 2019.
https://naum.slav.uni-sofia.bg/sites/default/files/fillpdf/literaturata_kniga_23.pdf
 Христова-Пеева, Н. Обучението в писане на приказки в училище - традиционен и
 електронен дизайн. В: Сборник с доклади от международната научна
 конференция „Електронно, дистанционно ...или обучението на XXI век”. София:
 УИ „Св. Климент Охридски”, с. 380-388, 2011. [http://www.kim-
 kozloduy.com/docs/ELDE_conference_2011_e-Book.pdf](http://www.kim-kozloduy.com/docs/ELDE_conference_2011_e-Book.pdf)
 Христова-Пеева, Н. Ученето на литературно писане в традиционно и в
 електронно ателие по писане. Списание на СУ „Св. Климент Охридски” за
 електронно обучение, бр. 4. ISSN (print): 1314-0086, 2010. [https://journal.e-
 center.uni-sofia.bg/f/downloads/2010/Broi%204/Nataliya.Hristova-Peeva_Br4.pdf](https://journal.e-center.uni-sofia.bg/f/downloads/2010/Broi%204/Nataliya.Hristova-Peeva_Br4.pdf)
Четенето в епохата на медиите, компютри и Интернет. София: Фигура, 2003.

Допълнителна:

BIESTA, G., 2020. Digital first or education first?: Why we shouldn't let a virus undermine our educational artistry. *PESA Agora*.
<https://pesaagora.com/columns/digital-first-or-education-first-why-we-shouldnt-let-a-virus-undermine-our-educational-artistry/> [преглед 3.08.2024]
 CASTANEDA, L. et al., 2021. International insights about a holistic model of teaching competence for a digital era: The digital teacher framework reviewed. *European Journal of Teacher Education*, 0(0), 1-20.
<https://doi.org/10.1080/02619768.2021.1991304> [преглед 3.08.2024]
 CASTANEDA, L. , & SELWYN, N., 2018. More than tools? Making sense of the ongoing digitizations of higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. <https://doi.org/10.1186/s41239-018-0109-y> [преглед 3.08.2024]
 CASTANEDA, L., & Villar-Onrubia, D., 2023. Beyond functionality: Building critical digital teaching competence among future primary education teachers. *Contemporary Educational Technology*, 15(1), ep397. <https://doi.org/10.30935/cedtech/12599> [преглед 3.08.2024]
 FACER, K., & SELWYN, N. (2021). *Digital technology and the futures of education—towards ‘non-stupid’ optimism*. UNESCO.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377071.locale=en> [преглед 3.08.2024]
 FRIESEN, N., 2008. Critical theory: Ideology critique and the myths of e-learning. *Ubiquity*, 2008(June), 2. <https://doi.org/10.1145/1403922.1386860> [преглед 3.08.2024]
 ILOMAKI, L. et al., 2023. Critical digital literacies at school level: A systematic review. *Review of Education*, 11, e3425. <https://doi.org/10.1002/rev3.3425> [преглед 3.08.2024]
 PANGRAZIO, L., & SELWYN, N. 2020. Towards a school-based ‘critical data education’. *Pedagogy, Culture & Society*, 29(3), pp. 431–448.
<https://doi.org/10.1080/14681366.2020.1747527P> [преглед 3.08.2024]

ROSA, H. 2015, *Social Acceleration: A New Theory of Modernity (New Directions in Critical Theory) Reprint Edition*, edited by Columbia University Press.
SELWYN, N., 2008. From state-of-the-art to state-of-the-actual? Introduction to a special issue.
[*Technology Pedagogy and Education*](#), 17(2), pp. 83-87
STIEGLER, B., 2016. *Dans la disruption. Comment ne pas devenir fou?* Paris: Les Liens qui libèrent.

Дата: 4. 06. 2025 г.

Съставил:

доц. д-р Наталия Христова

Учебната програма е приета с протокол № 7 на ФС на ФСлФ от 8.07.2025 г.